

TPI PARTEIKOMITEE,
REKTORAADI,
ELKNÜ KOMITEE JA
AMET ÜHINGUKOMITEE
HAALEKANDJA

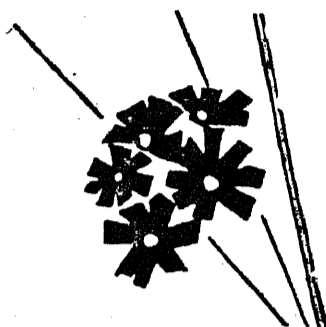
TALLINNA
POLÜTEHNİK

Nr. 22 (677)

Reedel, 30. juunil 1972

TÄNA LEHES:

- HEA TOIT ON TARKUSE EMA
- RALLI LÄBI ÖÖ
- MEES KANSAS CITY'ST
- BOUIFACIUSE SULESÄHVATUSI
- A. VAABEL TÕESTAS, ET TAEVAISAT POLE OLEMAS
- TEADLASTE PERE SUURENEB
- KILEHALL LÄBI AEGADE

50

15. juunil astus TPI filosoofia kateedri juhataja filosoofia-doktor, professor Mihhail Makarov oma teise poolsajandisse.

Kommunist Mihhail Makarovi iseseisva elutee algus on tüüpiline neile noortele, kes lahkusid koolipingist suure sõja künnisel. Kool Narvas, paar suvist õppevaheaega tööd ja talviseks kooliskäimiseks rahateenimist ning siis karmid kuid mehiseks tegevad sõjamehaastad tööpataljonis, õppustel, rinetel.

1944.—45. a. ENSV RKN õppekombinaat Jegorjevskis, komсомoliaktiivi kursused Puškinos ja aasta tööd ELKNÜ Keskkomitee lektorina. Kuid see oli alles ettevalmistusklass teel suurde teadusse, et leida oma tõeline koht elus.

Lõpetanud A. A. Ždanovi nim. Leningradi Riikliku Ülikooli filosoofiateaduskonna (1950) ja saanud seal NLKP liikmeks (1947), töötab Mihhail Makarov 21 aastat Tartu Riikliku Ülikoolis, algul õppejõuna, 1961.—1971. aastani aga filosoofia kateedri juhatajana. Siin ilmnevad nüüdse juubilaril võimed ja kutsumus, mida võib lühidalt iseloomustada kolme sõnaga: teadlane-pedagoog-kommunist.

Prof. M. Makarovi kui teadlase iseloomustamiseks peaksid piisama järgnevad daatumid. 1960. a. edukas kandidaadiväitekirja ja 1967. aastal doktoriväitekirja kaitsmine. Tema sulest on ilmunud üle 30 teadusliku töö, nii keskajakirjades («Voprossõ filosoofii») kui ka monograafiatena («Eesmärgi» kategooriast dialektilises materialismis» — 1960. a. «Materialistliku dialektika kategooriad» — 1963. a., «Eesmärk ja vahendid» — 1966. a.). M. Makarov võttis osa 5-köitelise «Filosoofia entsüklopeedia» loomisest. Juubilar tunneb suurepäraselt filosoofia ajalugu ja tänapäeva kodanlikku filosoofiat, on välja-paistev spetsialist «eesmärgi» ja «otstarbekohasuse» kategooriate, samuti mitmete bioloogia ja küberneetika probleemide filosoofilisel tõlgendamisel.

M. Makarovi eeskuju, ind ja organiseerimistöö on olnud üheks põhjuseks, miks tema juhtimisel tegutsenud kateedrite teaduslik töö on pidevalt head vilja kandnud.

M. Makarovi kui pedagoogi iseloomustab loengute teoreetiline sügavus, hästi seostatud uusimate teaduse saavutuste ja tänapäeva ühiskondlik-politilise elu sündmuste analüüs. Tema pedagoogi meisterlikkust tähistab professori teaduslik nimetus (1969). a.

Makarovi kui kommunist on väsimatu ja kirglik marksistlik-leninliku filosoofia ideelise puhtuse eest võitleja. Tema pedagoogilist tegevust täiendavad hulgalised esinemised EKP Keskkomitee mittekoosseisulise lektorina, EKP Tartu linna-komitee marksismi-leninismi õhtuülikooli lektorina jm., mis on kaasa aidanud propagandistide filosoofia-alase silmaringi avardumisele ja teoreetilise mõtte süvenemisele.

Et meie armastatud juubilaril jätkuks ka edaspidi jõudu ja tervist edasiseks väsimatuks tööks sellel erakordselt avaral tööpõllul — selleks soovime head vastupidamist ja palju, palju õnne.

Filosoofia kateedri kollektiiv

HEAD, KOSUTAVAT SUVE — PUHKUST!

H. TIISMUS
TPI õppeprorektor

Uue õppeaasta ettevalmistamisel tuleks eristada järgmisi põhiprobleeme:

- üliõpilaskond, kellega toimub õppetöö;
- õppejõud, kes vahetult viivad läbi õppeprotsessi;
- õppeprotsessi organisatsiooniline kindlustatus;
- materiaalne baas õppetöö korraldamiseks.

Peatuksin lühidalt kolmel. Baasi kiiret muutumist järgmisel õppeaastal pole ette näha. See asjaolu sunnibki meid rakendada mõningaid muudatusi õppeprotsessi korraldamisel, et olemasoleva auditoorse pinnaga säilitada päevase osakonnatöö ühes vahetuses.

Suurimad iga-aastased muudatused üliõpilaskontingendis toimuvad lõpetajate ja uue vastuvõtu arvel, aga samuti ka väljalangevuse ja õppevormi vahetamise tõttu. Kui lõpetajate arv, väljalangevus ja õppevormi muudatused kujunevad üliõpilaste ja õppejõudude töö tule-

üliõpilaste arv maksimaalselt säilitada kõrge õppeedukuse ja väikese väljalangevuse arvel.

Idealsel juhul, kui säiluks kõik vastuvõetud üliõpilased, oleks õppejõudude arv maksimaalne ja nende individuaalne õppekoormus minimaalne, mis tagaks lahedad võimalused õppemetoodiliseks ja teaduslikuks uurimistööks ettenähtud 6-tunnilise tööpäeva piires.

Paraku teeb üliõpilaste suur väljalangevus olulisi korrektiivseid õppejõudude koosseisus selle vähendamise suunas.

Samal ajal ei vähenda üliõpilaste väljalangevus oluliselt õppetöö mahtu, eriti loengulise koormuse osas. Kateedritel tuleb lugeda kõik kursused täies ulatuses, sõltumata sellest, kas õpperühmas on 25 või väiksem arv üliõpilasi.

Seega õppejõu töö kasutegur sõltub üliõpilaste arvust, kellega ta auditooriumis töötab.

Õppejõudude jaotamise alustes instituudile ühelt poolt ja teaduskondadele ning kateedri-

kvaliteetsema õppeprotsessi korraldamise ja õppeedukuse parandamise kaudu. Dekaan ei aktsepteeri paisutatud teenuskoormust, kui ta peab seda katma talle algselt eraldatud õppejõudude arvel. Vastupidine tegevus oleks loogikavastane.

Tänavu loodud õppemetoodiline valitsus (ÕMV) kasutas kirjeldatud põhimõtet metoodika loomisel õppejõudude eraldamiseks teaduskondadele, mis leidis põhimõttelise toetuse dekaanide nõupidamistel. Nagu iga metoodika, omab ka pakutav teatud puudusi, kuid need pole printsiipselset laadi ja on kõrvaldatavad selle rakendamise käigus järgmistel aastatel.

Uue metoodika teadliku rakendamise tulemusena peaks oluliselt vähenema õppejõudude individuaalkoormused vooorde arvu tunduva vähendamise teel.

See küsimus on otseselt seotud talutava tunniplaaniga koostamise võimalusega. Tõstes suurte auditooriumide täitegurit ja suurendades nende

tele teiselt poolt, esineb oluline vastuolu, sest teaduskonnad said oma õppejõud mitte üliõpilaste arvu järgi, vaid kateedrite poolt planeeritud õppekoormuse mahu järgi.

Õppekoormuse maht sõltub aga mitte ainult üliõpilaste arvust teaduskonnas, vaid suurel määral õppeprotsessi korraldamise tasemest. Seega tekib paradoksaalne olukord, kus halvasti organiseeritud õppetöö põhjustab suure õppekoormuse mahu, sageli selle mõitetu raiskamise, mida omakorda soositakse suurema õppejõudude arvu eraldamisega antud teaduskonna kateedritele. Pääseb mõjule aforism: «Mida halvem ühiskonnale, seda parem minule», millega ei saa ega tohi leppida.

Selline olukord ei stimuleeri õppejõudude töö ratsionaalset kasutamist, selle kokkuhoidu, vaid mõjub tihti vastupidises suunas. Mainitud ebaloogilist tendentsi suurendab ka õppeplaanide unifitseerimatus, kus samanimeliste õppeainete mahud tundides erinevad mõne protsendi piires, mis tingib näilise vajaduse nende eraldi lugemiseks.

Ühe vahendina õppekoormuste kasvu piiramiseks on õppejõudude ametikohtade eraldamise aluste ühtlustamine instituudi ja teaduskonna tasemel (TPI Nõukogu otsus 16. 05. 72.). Õppejõudude ametikohtade eraldamine teaduskonnale üliõpilaste arvu järgi ja teiste teaduskondadele tehtava teenuskoormuse mõistlik arvestamine stimuleerib teaduskondi väljalangevuse vähendamisele

kasutamistegurit, suureneb samal ajal väiksemate vabade auditooriumide arv, kuhu on võimalik planeerida vanemate kursuste õppetööd, kus vourud ei saa eriti suured olla.

Kõik see peaks võimaldama alustada õppetööd kogu instituudis ühel ja samal kellajal. Nädalakoormuse ühtlustamise tulemusena kujuneb nüüd ka laupäev täisväärtuslikuks tööpäevaks. Selle saavutamist kergendab muuhulgas asjaolu, et uuel õppeaastal kehalise kasvatus ja sõjalise ettevalmistuse kateedrid planeerivad oma õppetööd ka laupäevale, parandades seega auditoorse fondi kasutamist.

Et nädalapäevad koormataks ühtlasemalt, siis kujuneb tööpäeva pikkuseks 6...7 tundi, mis ajagraafiku 45+5+45+15 min. kasutamisel võimaldab lõunavaheaegu mitte planeerida.

Ühiskondlike ürituste korraldamiseks planeeritakse igas teaduskonnas ühel nädalapäeval üheaegne õppetöö lõpetamine.

Lõpetamiseks peab märkima, et järgmisel õppeaastal seisavad instituudi ees suured ülesanded õppekasvatustliku töö edasiseks tõhustamiseks. Tähtsamad neist on fikseeritud TPI arenguplaanis ja NSV Liidu moodustamise 50. aastapäeva tähistamiseks kavandatud ürituste plaanis.

Kavandatud ettevõtmiste realiseerimine üliõpilaste ja õppejõudude poolt on tähtsamaks ülesandeks uuel õppeaastal.

Õppetöö korraldamisest üldse ja uuendustest järgneval õppeaastal

musena, siis vastuvõtt on rangelt plaanipärane, mille täitmine on kohustuslik kõigile õppeasutustele. Seega, meie esmaseks ülesandeks on valida antud situatsioonis parim koosseis sisseastujate hulgast, mis tagaks häireteta õppetöö stuumiumi vältel.

1972/73. õppeaastaks planeeritud üliõpilaskontingent ja vastuvõtt jääb eelmiste aastate tasemele. 1972. aastal võetakse instituuti 2180 uut üliõpilast, neist päevasesse 1155, õhtusesse 610 ja kaugõppe osakonda 415. Päevasel osakonnas hakkab eesti õppekeele rühmades õppima 830 üliõpilast ja vene õppekeelga — 325 uut üliõpilast.

Üliõpilaste arvu suurenemine saab toimuda ainult väljalangevuse vähendamise teel üliõpilaste iseseisva töö ja õppedistsipliini paranemise, õppemetoodilise ja kasvatusliku tõhustamise ning õppeedukuse tõusu kaudu.

Edasi õppejõududest. Alates 1956. aastast eraldatakse kõrgematele koolidele õppejõudude ametikohad kõikide õppevormides õppivate üliõpilaste arvu järgi. Erinevates õppevormides on see kontingent täpselt normeeritud. Tallinna Polütehnilisele Instituudile on kinnitatud järgmised koefitsiendid:

päevasel õppevormis — 1 õppejõud 10,8 üliõpilase kohta, õhtusel õppevormis — 1 õppejõud 20 üliõpilase kohta ja kaugõppes — 1 õppejõud 50 üliõpilase kohta. Instituut tervikuna on huvitatud sellest, et vastuvõetud

TEHNIKADOKTOR MIHKEL VEIDERMA

Tallinna Polütehnilise Instituudi anorgaanilise keemia kateedri juhataja professori kt. Mihkel Veiderma kaitses Moskvas Väetiste ja Insektofungitsiidide Teadusliku Uurimise Instituudi nõukogu ees oma doktoriväitekirja «Oobulusfosforiitide fosforväärtisteks ja söödafosfaatideks töötlemise protsesside uurimine.»

Väitekirja autor töötas välja Eestis ja Leningradi oblastis leiduvate oobulusfosforiitide rikastamisel saadavate kontsentraatide isoleerimise keemiatööstuse toorainena ja rea protsessi nendest fosforväärtisteks ja söödafosfaatide saamiseks. Uurimistöö tulemusel soovitab ta lõpetada fosforiidijahu tootmise ja kasutada fosforiiti superfosfaadi ja fluorirastatud fosfaatide valmistamiseks. Katsetused on näidanud, et oobulusfosforiidist saadud superfosfaat on efektiivselt fosforväärtisteks, fluorirastatud fosfaat aga heaks mineraalsööda loomakasvatuses.

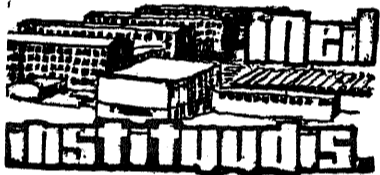
Mitmed Mihkel Veiderma poolt välja töötatud meetodid on leidnud juba kasutamist tööstuses. Fluorirastatud fosfaatide tootmise uue tehnoloogia täpsustamiseks on Maardu Keemiakombinaadis ehitatud ja käiku lastud tööstuslik katseade. Mitmed autori esitatud

tehnoloogilised meetodid on rakendatavad ka teiste fosforiitide töötlemisel.

Suurem osa väitekirjast on pühendatud looduslike fosfaatide hapetega lagundamise ja termilise töötlemise teoreetilistele probleemidele. Mihkel Veiderma tööd on leidnud vastukaja ka välismaal ja neid on tsiteeritud rajatagustes väljaannetes. Seni on Mihkel Veiderma jõudnud kirja panna üle poole saja teadusliku töö. Ta on kolme leiutise kaasautor.

Instituudi nõukogu tunnistas Mihkel Veiderma tehnikadoktori väitekirja kordalainuks. Väitekirja kaitsmisel olid ametlikeks oponentideks tehnikadoktorid professorid Maks Pozin Leningradist ja Nikolai Postnikov ja Aleksander Sokolovski Moskvast.

Mihkel Veiderma on sündinud 1929. aastal Tallinnas pedagoogide perekonnas. Aastal 1953 lõpetas ta kiitusega Tallinna Polütehnilise Instituudi anorgaaniliste ainete tehnoloogia eriala. Seejärel töötas ta seitse aastat insenerina ja peainsenerina Maardu Keemiakombinaadis. Alates 1960. aastast on ta Tallinnas Polütehnilises Instituudis olnud ametis dotsendina. Mullu valiti ta anorgaanilise keemia kateedri juhatajaks.

30. mail 1972. a. kaitsesid edukalt oma väitekirju Lensoveti nim. Leningradi Tehnoloogia Instituudi keemia teaduskonna teadusliku nõukogu ees anorgaanilise keemia kateedri aspirandid Meeme Põldme ja Priit Raudsepp keemiakandidaadi teadusliku kraadi taotlemiseks. Mõlemad tööd valmisid TPI anorgaanilise keemia kateedris dots. H. Vilboki juhendamisel aastatel 1966–1970.

Mõlemad dissertandid on lõpetanud TPI keemilise tehnoloogia erialal.

Priit Raudsepp on sündinud 1942. a. Tallinnas teenistuja perekonnas. Peale TPI lõpetamist 1965. a. töötab ta TPI anorgaanilise keemia kateedris, kus viibis ka aspirantuuris aastatel 1967–1969. P. Raudsepa väitekirja «Raua, kaltsiumi ja magneesiumi lahutamise õhukese kihi kromatograafia abil ning nende densitomeetriaalsete määramine» oponentideks keemiadoktor professor K. Olšanova Moskva Liha- ja Piimatööstuse Tehnoloogia Instituudist ja keemiakandidaat dotsent A. Mohhov Lensoveti nim. Leningradi Tehnoloogia Instituudist.

Oma töös on P. Raudsepp välja töötanud Fe, Ca ja Mg lahutamise tingimused õhukese kihi kromatograafia abil, millised on sobivad nimetatud elementide vahetuks densitomeetriaalsete määramiseks. Nimetatud uus määramisviis võimaldab kiirelt ning küllaldase täpsusega määrata eluks vajalike elementide (Fe, Ca, Mg) sisaldust toidainetes.

Reedel, 30. juunil 1972 Nr. 22 (677)

KAKS UUT TEADUSTE KANDIDAATI

Meeme Põldme on sündinud 1939. a. Tartus teenistuja perekonnas. Peale TPI lõpetamist 1964. a. kuni aspirantuuri astumiseni 1966. a. töötas ta TPI anorgaanilise keemia kateedris laboratooriumi juhatajana. Praegu on M. Põldme TPI TU sektori vanem teaduslik töötaja.

M. Põldme väitekirja «Vase, kadmiumi, tsingi, plii ja hõbeda lahutamise õhukese kihi kromatograafia abil ning vase ja tsingi densitomeetriaalsete määramine» oponentideks keemiadoktor professor F. Semjakin Moskva I Meditsiiniinstituudist ja keemiakandidaat dotsent E. Brõnzova Lensoveti nim. Leningradi Tehnoloogia Instituudist. Peale ülalnimetatud elementide analüüsimismeetodite väljatöötamise on M. Põldme oma töös uurinud teoreetilisi probleeme. mis on seotud õhukese kihi kromatograafia kasutamisega anorgaaniliste ainete analüüsiks.

Kuna analoogsete probleemidega NSV Liidus alles hakati tegelema, tuli dissertantidel ületada teerajaja raskused. Töötades laboratooriumijuhatajana muretses M. Põldme anorgaanilise keemia kateedri kõik vajalikud seadmed õhukese kihi kromatograafia jaoks. nende hulgas ka unikaalne densitomeetri «Chromoscan», millega pani aluse nimetatud uurimissuunale TPI-s.

M. Põldme ja P. Raudsepa tööd on äratanud huvi fosforväärtiste ja -söötasid uurivates instituutides. Praegu jätkavad dissertandid tööd polüfosfaatide lahutamise ja määramise võimaluste uurimisega õhukese kihi kromatograafia ja densitomeetria meetoditega.

TPI kilehallil on esimene tööaasta seljataga. Mõeldud aastal detsembris püstitatud kilehall, peale «Pravda» 26. jaanuari 1972. aasta nr. 26 artiklit, tekitas üleiluliselt suurt vastukaja. Saime ca 60 kirja ja telefonikõne Nõukogudema kõikidest nurgadest. Komandeeritud oli ligi 25 inimest. Mõned kirjutasid ainult uudishimust. Suurem

Kergejõustiklased on võistelnud kõige rohkem. «Assadest» on võistelnud J. Tarmak 650 pealtvaataja ees, T. Lepik, A. Luigela, R. Kaarneem jt. Rida spordiühingute ja spordikoole on läbi viinud oma esivõistlusi. Üldse võistles talve jooksul ligi 2500 sportlast, kes pidasid maha 32 võistlust. Kergejõustiklaste treeningud algasid hommikul vara ja lõppesid hilja õhtul.

ja naistele. ENSV kõrgemate koolide võistlused ning KSU «Nooruse» mitmed võistlused ja sõpruskohtumised. Märtsis peeti isegi ENSV kõrgemate koolide meistrivõistlused tõstmises, millest võttis osa 160 tõstjat. Rida ülekandeid tegi Eesti TV. Toimus TV 10 olümpiastart (tõkkejooks, kõrgushüpe, kaugetõst). Esimesed VTK normide täit-

ESIMENE TÖÖAASTA SELJATAGA

osa küsis, palju maksab ja kust saab osta. Kõikidele kirjadele sai vastatud ja sellest tekis päris suur kirjavahetus. Samuti on arvukalt olnud ekskursioone.

Viimaseid tähtsamaid külalasi olid NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleilulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee esimees S. Pavlov ja Saksa FV Münchener linna transpordit sporditöötajate klubi delegatsioon.

Veebruaris töötas mitu päeva grupp teadlasi Moskvast Üleilulise Kehakultuuri Kesk-instituudist, kes mõtsid õhuniiskust, liikumise kiirust jne. Võib arvata, et nad jäid meie halli mikroklimega rahule.

Nende seas olid Tsiik, «Kalevi» spordikooli, «Dünamo», «Nooruse» ja Rapla keskkooli õpilased.

Instituut viis kõik oma kergejõustiku treeningud läbi hallis, samuti teaduskondade spordipäevad, kus olid kavas põhilised kergejõustikualad ja mängud.

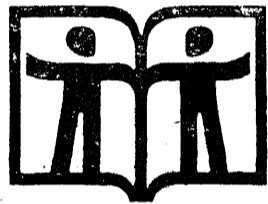
Talve jooksul leidis meie kilehalli väga laialdast ja mitmekesist kasutamist. Pallimängijatest kasutasid halli kõige rohkem väravallurid. Treeninguid viisid läbi TPI mees- ja naiskonnad 4 korda nädalas. Aga võistelnud on kilehallis küll peaaegu kogu vabariigi väravapalli paremik. Viidi läbi vabariigi esivõistlused meestele

jad kasutasid kõik kilehalli. Normitajateks olid instituudi üleilulised, spordiühingute noored ja üleilulise komsomoli seminarist osavõtnud aktivistid.

Kuna tänavune talv oli järjekordselt lumevaene, siis kilehall aitas õppetööd ettevalmistavas osakonnas läbi viia. Üldse viidi läbi hooaja jooksul kilehallis 705 treening- ja õppetööndi.

Lõpuks võib öelda, et tehnilise teenendamisega tulime ka toime. Suvel korrastame jooksuradasid, värvime aiaposte haljastame ümbrust jne., et tuu tööaastat alustada kilehallis veelgi edukamalt.

H. RATTUS, TPI kilehalli vaneminsener

Aleksander Vaabel — parim ateismitundja

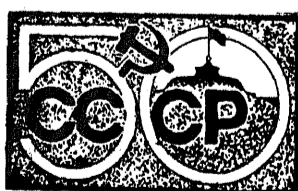
Pool aastat — detsembrist maini — kestnud kolmanda konkursi «TPI parim ateismitundja» võitis informatsioonitehnika eriala I kursuse üliõpilane Aleksander Vaabel (TI-21), kes esines edukalt kõigis kolmes võistlusvoorus. Esimeses voorus oli ta 697 üliõpilase hulgas üldjärjestuses seitsmes (võitis Enn Valgemäe — E-22), teises voorus — teine (esimene Erik Terk — TP-41), kolmandas aga trumpas kõik konkurendid üle ettekindlega «Ristiusu kultus ja selle osa religioonis», mis tunnustati ÜTÜ konverentsi filosoofiasektsiooni parimaks ja mille aluseks olev uurimus märgiti ära ÜTÜ ühiskonnateaduste konkursil.

Konkursi lõplik paremusjärjestus:

1. ja TPI 1971/72. õppeaasta parim ateismitundja Al-der Vaabel (TI-21) — ÜTÜ punkte 0,40
 2. Erik Terk (IP-41) — ÜTÜ punkte 0,20
 3. Peeter Plakk (LE-21) — ÜTÜ punkte 0,10
 4. Pilvi Kangro (AO-21) — ÜTÜ punkte 0,05
 - 5.—10. Noole Eilmann (KO-21), Raivo Post (TE-21), Mare Rästas (LS-21), Raivo Soosalu (TM-21), Aarne Timm (TM-21) ja Ilmar Vähk (AO-21). Punkte, mis liidetakse TPI lõpetamisel keskmisele hindele oli neil kõigil samuti 0,05.
- Vene õppekeele rühmadest olid parimad: V. Malõševa (E-27), V. Filimonov (LA-27) ja V. Perelman (AA-27).
- Kõiki nimetatuid — selle aasta laureate, premeeris rektor oma käskkirjaga ja neil on järgmise aasta õigus vahetult osa võtta uue aasta parima ateismitundja konkursi II voorust.
- Al-der Vaabelil aga seisab ees puhkus «Sputniku» rahvusvahelises noorsoolaagris.

K. VIMMSAARE
Konkursi žürii esimees

TÖÖSUVI

Startis tudengite «kolmas semester». Osavõtjate üldarv — 500 000 inimest. Tööde maht — üle 700 miljoni rubla.

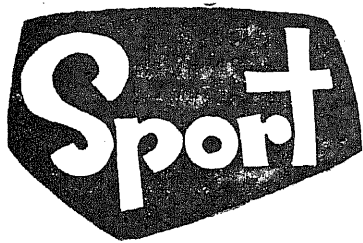
A. Sementšenko, Üleilulise

Üliõpilaste Ehitusmaleva komandör:

«Nagu eelmistelgi aastatel, toimub maleva põhiline töö maal. Peale selle, täites viis aastaku ülesandeid, võtavad üliõpilased osa suurte objektide ehitamisest kanalitel Suur-Stavropoli, Põhja-Krimmi ja Saraatovi tsoonis, riisi kultivatsiooni rajamisest maajoonarajoonides, Lääne-Siberi, Komi ANSV ja Turkmeeni NSV nafta- ja gaasileukohtade kasutuselevõtmisest. Üleiluline Üliõpilaste Ehitusmalev on 1972. aastal kuulutatud NSV Liidu 50. aasta-päeva nimeliseks.»

Nädalalehest «Nedelja»

M. SIBUL

KPI - RPI - TPI

Igal kevadel toimub Balti liiduvabariikide linnade traditsiooniline spartakiaad. Tänavu kogunesid Kaunase ja Riia Polütehnilise Instituudi õppejõud ja teenistujad Tallinna, et spartakiaadil, arvult juba 7-ndal, proovida jõudu meie õppejõudude-teenistujatega.

Käesolevale spartakiaadile andis erilise pidulikkuse see, et ta oli pühendatud NSVL moodustamise 50. aastapäevale.

Võistluste pidulik avamine toimus 2. juunil aulas, kus rektor A. Aarna tervitas külalisi. Lõpuks näidati TPI arengut tutvustavat filmi.

Õhtupoolikul alustati võistlustega spordiradadel. Alates esimestest kohtumistest kuni võistluste lõpuni kestsid äärmiselt pingelised ja tasavägised võistlused iga kohtumise, geimi, iga punkti pärast. Väga tublid olid meie sulgpallurid, maletajad ja tennisistid. Kiidusõnu tuleb öelda ka meesvõrkpallurite kohta, kes spartakiaadi viimases ja väga tähtsas kohtumises suutsid võita kollektiivse hingestatud mänguga Kaunase võrkpallurid.

Võistluste äärmist tasavägisust näitas ka lõpptulemus — kõikidel võistkondadel ühepalju — 16 punkti. Võttes appi juhendis määritletud järgmised sätted, ei suutnud ka see paremust otsustada TPI ja RPI vahel. Leiti sõbralik otsus — rändauhind jääb esimeseks poolaastaks hoitule TPI-see ja teisel poolaastal RPI-s.

Võistluste pidulik lõpetamisel andis rektor A. Aarna võitjatele üle rändkarikad.

Peatuksin nüüd üksikute võistlusalade juures — korvpallis (V. Volt, O. Tapupere, P. Tõnsberg, A. Keevallik, A.

Mägi, J. Lõssov, T. Randla, A. Laansoo, V. Suurkask, A. Juhvelt, A. Lavrov, K. Grosschmidt) võideti esimesel päeval väga tasavägises kohtumises RPI 69:60, kaotati aga viimasel päeval lohakas mängus KPI-le 59:76. Teisel võistluspäeval omakorda võitis KPI väga tasavägises kohtumises RPI-d 3 punktiga.

1. KPI 2. TPI 3. RPI.
Naiste võrkpallis näitasid meie võrkpallurid kohati vägagi head ja püüdlikkust mängu, kahjuks ei jätkunud seda kogu mängu jooksul, seepärast tuligi leppida peale tasavägist võistlust viimase kohaga. RPI omakorda võitis pingelises heitluses 3:2 KPI

1. RPI 2. KPI 3. TPI
Meeste võrkpallis olid meie mehed võimelised rohkemaks, aga... Peale tasavägist võistlust kaotati esimesel päeval RPI-le 3:2 ja viimasel päeval väga tubli mänguga võideti tähtis kohtumine KPI-ga. Võit on seda tähtsam, et ei mängitud oma parimas koosseisus. Võistkonnas mängisid L. Tamm, E. Lenk, E. Mattisen, I. Kaljurand, E. Tali, H. Kroon, E. Rannu, T. Made ja O. Tapupere.

RPI ja KPI omakorda pidasid maha tasavägise 5 geimilise kohtumise, kust võitjana väljus RPI

1. RPI 2. TPI 3. KPI.
Lauatennis oli meil valulap-seks, kus kaotati teistele kindlalt. Veelgi halvem oli see, et ei saadud kokku täisarvulist võistkonda (puudus meesmängija). RPI võitis omakorda tasavägises kohtumises KPI.

1. RPI 2. KPI 3. TPI.
Males toimusid väga põnevad ja tasavägised lahingud. Esikoha otsustas võrdsete punktide korral meie kasuks võistkondade omavaheline kohtumine.

TPI—KPI	3,5:2,5
TPI—RPI	3:3
KPI—RPI	4:2

1. TPI 6,5 punkti, 2. KPI 6,5 punkti, 3. RPI 5 punkti. Võistkonnas mängisid — V. Talts, I. Mikk, E. Timma, M. Vahe-metsa, E. Siimer, L. Valdma, K. Seljamäe, A. Jaanson.

Kalaspordis toimusid võistlused Tõstamaal. Meie kalastajatel tuli tunnustada KPI ja RPI kalasportlaste paremust, vastavalt 575—445—377 punkti.

Tennisel puudus Kaunasel esindus ja võiduga 4:3 RPI saavutasid meie tennisemängijad esikoha. (A. Juhvelt, A. Opik, V. Topaasia, J. Kallas, K. Ollik, E. Lenk ja H. Alto-saar).

Ka meie sulgpallurid olid seekord paremad KPI ja RPI mängijate üle 7:4 ja 8:1.

1. TPI 2. KPI 3. RPI.
Võistkonnas mängisid — S. Nurgas, H. Jürviste, A. Vaimel, H. Erm, H. Koppel ja M. Koppel.

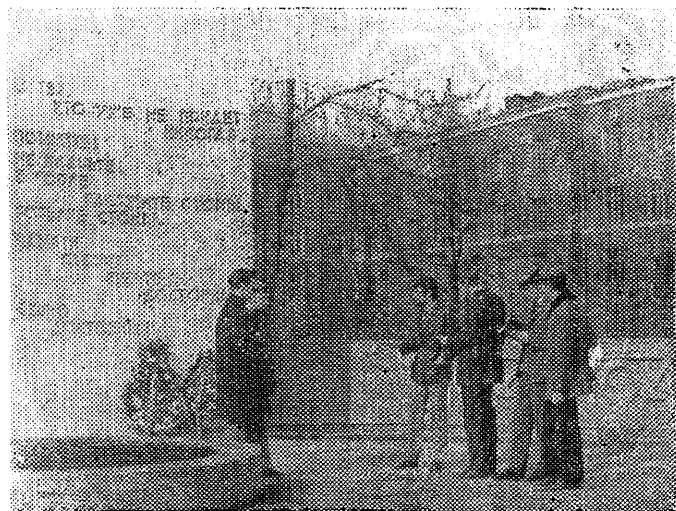
Tänuõnu võime öelda oma rektori A. Aarna kohta, kes ei pidanud paljaks oma niigi napist ajast kaasa aidata spartakiaadi heale kordaminekule ja oma osavõtuga luues sellele erilise pidulikkuse. Külalisvõistkonnad olid sellest väga liigutatud ja mainisid, et nad on pidanud ise alati leppima «partisanide» osaga.

Tänuõnu ütlesin ka kõikidele meie võistlejatele ja ka nende, kes igati kaasa aitasid spartakiaadi heale kordaminekule.

Kokkuvõttes võib öelda, et võistlused õnnestusid igati, süvendades veelgi Kaunase, Riia ja Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõudude-teenistujate omavahelisi sõprussidemeid, innustades neid tegelema kehakultuuri ja spordiga, et järgmisel kohtumisel 1973. a. Riias uuesti jõudu proovida spordiradadel ja mõtteid vahetada teadusevallas.

U. PURRO

Minskist tagant järele

... SAABUS PILT, MILLEL ON JÄÄDVUSTATUD TPI DELEGAADID XVIII ÜTÜ KONFERENTSIL MINSKIS SM. P. OJA JA K. TEITER.

SOOJA APRILLI PÄIKESE ALL MEIE TUDENGID VESTLEVAD VALGEVENE POLÜTEHNILISE INSTITUUDI LÕPETAJAGA, KES ON ISAMAASOJAS LANGENUD ULIOPILASTELE PÜHENDATUD MONUMENDI AUTOR.

3 2 AASTAT TPI-s

kaasa aidanud majandusteadlaste ettevalmistamisele. Samuti ka paljude nende ettevalmistamisel, kes on oma kõrgema hariduse instituudis omandanud kaugõppe teel. Tubli töö eest on teda autasustanud valitsus ja rektorid.

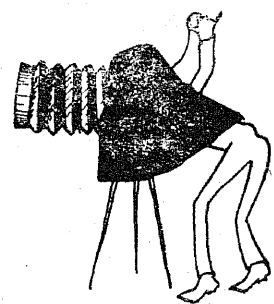
Kaastöötajana on Silva Kauba alati olnud heatahtlik ja abivalmis. Tema «käte alt» on läbi käinud palju noori töötajaid, keda ta on tagasihoidlikult, kuid tulemusrikkalt õpetanud ja suunanud. Ta on tööd teinud palju, kuid ikka tagasihoidlikult ja hästi.

Soovime Silva Kauba head puhkust ja esimesel võimalusel tagasipöördumist meie perre.
Kollegid

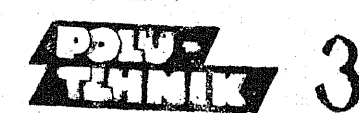
Käesoleva õppeaastaga lõpetab oma aktiivse tööalase tegevuse instituudis tööstuse juhtimise ja planeerimise kateedri vanemlaborant Silva Kauba.

Silva Kauba esimesed tööalased aastad möödusid Tartu Ülikoolis, kus ta töötas algul filosoofia ning õigus-majandusteaduskonna praktikandina ja asjaajajana. Kui 1936. aastal avati majandusteaduskond, oli ta selle esimeseks asjaajajaks. Koos majandusteaduskonna ületoomisega Tallinna Polütehnilise Instituudi juurde 1940. aastal tuli sinna edasi töötama ka Silva Kauba. Instituudi majandusteaduskonnas on Silva Kauba töötanud mitmetel ametikohtadel nii dekanaadis kui ka kateedrites. Mõnda aega oli ta vanemmetoodik instituudi kaugõppeteaduskonnas.

Silva Kauba on olnud üks majandusteaduskonna raudvarasid. Oma hoolsa, kohusetundliku ja täpse tööga on ta palju

SÜGISSEL OOTAME FOTOSID MÕODASAADETUD SUVEPÄEVADEST.

Reedel, 30. juunil 1972 Nr. 22 (677)

Sa kõnnid edasi-tagasi vana peahoone süngevõitu koridoris. Sa oled täna viimane siseneja eksamiruumi. Vaikivad on rühmakaaslaste sumin ukse ees, taanduma hakkab närvilik lõbusus. Mõtted pääsevad uitama.

Ukse ees toolidel on hulk portfelle ja raamatuid. Mõnigi on veel avatud sellelt leheküljelt, kust siseneja püüdis leida just nimelt seda küsimust, mis kindlasti kiuste tema pilettis poeb ja ta hea vastuse untsu keerab. Absoluutse tõe otsingud... Ukslele on keegi naljahammast eksami alguses riputanud tabeli:

S E S S

MNEMOTURNIIR

Rühm Dotsent Aeg (min.)
Süsteem lihtne ja selge. Eksami sooritanu toob punkti rühmale, põruja lisab miinuspunkti õppejõu kontosse. Rühm võitleb vaprasti, aga ka dotsent on visa. On neid punkte nii siinkui sealpool.

«Kuradi vanamees!» kirud mõttes, kuigi õppejõu iga mitte alati seda tiitlit ei õigusta. «Mis asja ta peaks mõllama? Näe, eelmisest rühmast puistas kaks kolmandikku läbi. Praegu kah, räägivad, et iga järgmise käest küsib kõike seda, mis eelmised talle võlgu jäänud. Mida siis viimane vastaja peale peab hakkama? Et tal vihmavari... jne.»

Kes teab mitmendat korda hakkad hindama oma šansse. Opitud on seekord, ütleme ausalt, kehavõitu. Ja mis õppimisest sa siin räägidki, kui arvestused eksamitele põigiti selga ronivad. Sessi järjekorranumbriga väljendatav arv kor-

di oled juba imestanud, kuidas samad 24-tunnised ööpäevad, mis semestri algul liivana peost pudenevad, arvestusnädala aegu otsekuvi kummist tunduvad ja lausa hirmuäratava mahutavuse omandavad. Sama arv kordi oled tunnustavalt hinnanud kohvi teatavaid omadusi. Sama arv kordi oled pluss-miinus viieminuutilise täpsusega kindlaks määranud, mis kell linnud hommikuti lauluvüsi üles võtavad. Ja samapalju kordi oled endale raudselt lubanud, et kohe järgmise semestri algusest peale... Lubadus on antud, süda on rahul — kuni järgmise imestushooni. Noh, aga seekord

kindlasti...

Täiskuusarnane nagu ilmusksele. Selge — selle punkti sai rühm. Sinu kord.

Pilet kukkus nii keskelt läbi Südame kinnituseks lased pilgu punktidele üle käia, ütled endale: seda tean, seda tean, seda ka tean. Ja hakkad uurima, millest seal siis õige juttu on.

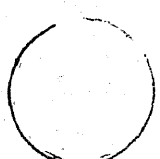
Kaaskannataja kõhib ja higestab õppejõu laua ääres. Laob ühe pileti juures välja kõik, mida ta antud ainst teab ja lisaks veel umbes poole sellest, mida ta ei tea. Kuulad, muheled koos õppejõuga. Meenub küsimus filosoofia eksamilt: «Mida ütles Lenin vaevleva mateeria kohta?» Kindlustunne kasvab. Mäluriulitelt on kõik riismed kokku kraabitud ja, imelik küll, tuli välja, et seda polegi nii vähe.

Matriklisse fikseeritakse positiivne resultaat. Maine keest kaotab kõigi füüsiliseaduste vastaselt oma kaalust vähemalt poole.

Ühikas või õllekruusi taga (inimene ju patune!) tõestad vähemõnnelikele kolleegidele täie objektiivsusega, et eksamineerija polnud ju tegelikult sugugi nii hull. Hindas talutavalt (või veel!), lisaküsimusi esitas mõistlikke ja ainult siis kui vaja ja oli üldse üks simpaatne inimene. Ja eksam ise oli ka ju üsna lihtne. Vaata see järgmine...

Merehelki taevas ja taevakarva meri. Kollaselt kuum liiv ja kuumalt kollane päike. Nende ja sinu vahel on veel kolm jõukatsumist enda, õppejõu ja saatusega. Ja kõik parajad purakad...

BONIFACIUS

NB!

SUVISTEST ÜHISKONDLIKEST TÕUDEST OSAVÕTJATEL 3.—17. JUULINI KOGUNEDA OMA TÖÖ OBJEKTIDELE KELL 10.

SÜT STAAP.

